

Recente wetgevende initiatieven omtrent het bestuursverbod

Pro Mandato 20 juni 2023

Ruben Van Herpe (rvh@waeterinckx.law)

Advocaat balie Antwerpen – Waeterinckx Advocaten

Praktijkassistent KU Leuven (Instituut voor Strafrecht)

- Probleemstelling
- Oplossing (?)
- Artikelsgewijze toelichting
  - Doelstelling
  - ‘Bestuurder’ en ‘Bestuursverbod’
  - Ingeschreven gegevens en bewaartermijnen
  - Verwerking
  - Toegang
  - Europees systeem gekoppelde registers
  - Preventief controlemechanisme
  - Blik over de grens
- Inwerkingtreding
- Vragen?

- Probleemstelling: Onbestaande opvolging en controles i.v.m. naleving van opgelegde rechterlijke bestuursverboden in binnen- en buitenland (België)
- Er bestaat momenteel in België geen register of gegevensbank waarin de verboden worden gecentraliseerd
- In de praktijk kunnen personen met een beroepsverbod nog steeds vennootschappen oprichten of besturen zonder dat dit wordt opgemerkt

-
- Oplossing: Centraal register van bestuursverboden ('**CRB**') en Gekoppelde registers (EER = EU + Noorwegen, IJsland en Liechtenstein)
  - BE: Wet van 4 mei 2023 betreffende het Centraal register van bestuursverboden, *BS* 1 juni 2023 (verder 'wet')
  - Gedeeltelijke omzetting RL 2019/1151/EU (die reeds deels was omgezet door de Wet van 12 juli 2021, *BS* 15 juli 2021); i.h.b. art. 1, 5 van RL 2019/1151/EU dat een nieuw art. 13decies invoegde in RL 2017/1132/EU (incl. r.o. 23 en 24)

- Doelstelling CRB (art. 5 wet)? Preventie/bescherming/controle
  - Nagaan of het personen niet is verboden om bestuurs- en controlefuncties uit te oefenen, en
  - Antwoorden op verzoeken van andere lidstaten van de EER

- Middelen?
  - Centrale databank met bestuursverboden
  - Gekoppelde registers (link tussen binnenlandse en buitenlandse bestuursverboden)
  - Informatie over bestuursverboden openstellen voor publiek

- Bijkomende redenen?
  - Doeltreffendere fraudebestrijding
  - Bevorderen handhaving
  - Rechtszekerheid en bescherming voor derden

- ‘Bestuurder’ (RL 2017/1132/EU): *de personen die, als orgaan waarin de wet voorziet of als leden van een dergelijk orgaan de bevoegdheid hebben de vennootschap ten opzichte van derden te verbinden en haar in rechte te vertegenwoordigen*
- ‘Bestuursverbod’ (nationaalrechtelijke invulling - tabel volgende slide)

Strafrechtelijke bestuurs- en ondernemingsverboden 3 – 10 jaar (tijdelijke bijkomende facultatieve straf) – KB nr. 22

- art. 1 (bestuursverbod n.a.v. ruim limitatief omschreven misdrijven) - strafrechter
- art. 1bis (ondernemingsverbod n.a.v. beperkt limitatief omschreven misdrijven) – strafrechter
- art. 2 (bestuurs- en/of ondernemingsverbod n.a.v. veroordeling in het buitenland voor dezelfde limitatief omschreven misdrijven in art. 1 en/of 1bis) – KI Brussel

Strafbaarstelling overtreding (art. 4): gevangenisstraf (3m – 2j) en geldboete (1.000 – 10.000 EUR); niet met een nieuw verbod; poging niet strafbaar

Burgerrechtelijke bestuurs- en ondernemingsverboden max. 3 of max. 10 jaar (tijdelijke facultatieve beveiligingsmaatregel ter bescherming van de economische samenleving)

- art. 3quater KB nr. 22 (bestuursverbod max. 3 jaar n.a.v. gerechtelijke ontbinding en niet-samenwerking vereffenaar) – ondernemingsrechtbank (te Brussel)
- art. XX.229 WER (insolventierechtbank (te Brussel) of ondernemingsrechtbank)
  - ondernemingsverbod (§1) max. 10 jaar – KGF gefailleerde
  - bestuursverbod (§2) max. 3 jaar – verzuim bepaalde verplichtingen door gefailleerde/bestuurder(s)
  - ‘verbod om RP te verbinden’ (§4 j° §3) max. 10 jaar – KGF gefailleerde/gelijkgestelden

Strafbaarstelling overtreding (art. XX.234 WER): gevangenisstraf (3m – 2j) en geldboete (25 – 250 EUR); niet met een nieuw verbod; poging niet strafbaar

- Wat wordt opgenomen in CRB (art. 6 en 7 wet)?
  - Strafrechtelijke en burgerrechtelijke (nationale) bestuurs- en ondernemingsverboden (*vorige slide*);
  - Identiteitsgegevens NP/RP;
    - NP (voornaam, naam – geboortedatum en -plaats – RRnummer (of ander identificatienummer)
    - RP (naam – rechtsvorm – ondernemingsnummer)
  - Rechterlijke instantie en datum van de uitspraak (latere fase ECLI-nummer)
  - Begin- en einddatum verbod
  - Gronden voor het verbod
  - (Naam en ondernemingsnummer van de rechtspersoon waarvoor de veroordeelde handelde)

- Bewaartermijnen (art. 7 wet)?
  - NP (tot overlijden)
  - RP (5j na verlies rechtspersoonlijkheid)

- Verwerking (art. 8 wet)?
  - Strafrechtelijke verboden: geautomatiseerd (via griffie, CSR en ‘web service’ verbonden met CRB) – automatische migratie vanaf IWT
  - Burgerrechtelijke verboden: griffie (wissen wanneer vonnis faillietverklaring wordt ingetrokken/rehabilitatie gefailleerde) – pas daadwerkelijke registratie vanaf IWT

- *OPM 1*: Uitvoerbaarheid en rechtsmiddelen (SR vs BR)

- *OPM 2*:
  - Geen koppeling met KBO maar KBO zou melding bevatten
  - JustBan (register) zou tegen augustus 2023 (IWT) klaar moeten zijn

- Publiek toegankelijke gegevens (art. 9 wet)?
  - Identiteitsgegevens veroordeelde (NP: naam en voornaam en RP: naam, rechtsvorm, ondernemingsnummer)
  - Begin- en einddatum van het verbod

- Opzoekingscriteria (NP/RP):
  - Naam, voornaam en geboortedatum (NP)
  - Naam, voornaam en woonplaats (NP)
  - Ondernemingsnummer (RP)

- OPM: Nazicht strafrechtelijke verboden mits voorafgaandelijke e-identificatie (bv. eID, itsme, ...). Vermijden dat CRB wordt gebruikt als schandpaal (evenwicht tussen transparantie en bescherming privacy)

- Toegang tot alle gegevens van het CRB (art. 10 en 11 wet)
  - Beheer: Hoofdgriffiers, griffiers-hoofden van dienst en griffiers van de hoven en rechtbanken
  - Raadpleging: Personen aangeduid in art. 11
    - Schriftelijk bij naam aangewezen ambtenaren FOD Justitie (niveau A)
    - Leden politie voorafgaandelijk bij naam aangewezen
    - Griffiers ondernemingsrechtbank
    - Notarissen
    - Schriftelijk bij naam aangewezen ambtenaren RSZ (niveau A)
    - Schriftelijk bij naam aangewezen ambtenaren KBO (niveau A)
    - Procureur des Konings
    - Schriftelijk bij naam aangewezen ambtenaren FOD Financiën (niveau A)

Artikelsgewijze toelichting

- Europees systeem gekoppelde registers (art. 12 wet): BRIS (*Business Registers Interconnection System*) waarbij de FOD Justitie en de KBO als doorgeefluik zullen fungeren
- Preventief controlemechanisme (art. 13 wet) bij papieren neerlegging griffie/neerlegging door notaris

Uittreksel benoeming/ambtsbeëindiging	Ondertekende verklaring of dubbelcheck KI
<p>De neerlegging van het uittreksel ‘uit de akten betreffende de benoeming en ambtsbeëindiging’ van bestuurders, commissaris, dagelijks bestuurder, lid directiecomité, directieraad, raad van toezicht of vereffenaar (vennootschap, vzw, ivzw, stichting) of vertegenwoordiger voor werkzaamheden van een bijkantoor (art. 13 wet j° WVV) wordt geweigerd wanneer er sprake is van een vermelding in het CRB</p> <p>Controle door griffie ondernemingsrechtbank of notaris</p>	<p>Neerlegging v/h uittreksel gepaard met ondertekende verklaring (door de bevoegde organen) waarin wordt vermeld dat de voorgedragen persoon niet werd veroordeeld tot een bestuurs- of ondernemingsverbod door een rechtscollege van een lidstaat van de EER</p> <p>Zonder deze verklaring zal de bevoegde KI dit controleren via gekoppelde registers</p>

Wat bij elektronische neerlegging via JustAct?

- Controle uittreksel: automatische check CRB en blokkering na positief resultaat
- Verklaring: check box voor verklaring ivm buitenlands verbod

Repressief controlemechanisme (?)

Pro memorie: Poging niet strafbaar (niettemin oppassen voor andere misdrijven VIG/VIT en gebruik)

Blik over de grens:

- FR: *Fichier national des interdits de gérer* dat wordt bijgehouden door de Conseil national des greffiers des tribunaux de commerce (sinds januari 2016)
- NL: civielrechtelijk bestuursverbod; daarbij wordt voorzien in de openbare registratie van de opgelegde bestuursverboden bij de Kamer van Koophandel (sinds 1 juli 2016)
- VK (niet EER): Companies House bevat afzonderlijk *register of disqualifications* om te kunnen nagaan of een natuurlijk persoon is 'gediskwalificeerd'

Inwerkingtreding: 1 augustus 2023 (art. 17 wet)? m.u.v. art. 10

- Lopende en nieuwe strafrechtelijke verboden automatische synchronisatie vanaf IWT
- Enkel nieuwe burgerrechtelijke verboden uitgesproken (en uitvoerbaar) vanaf IWT

Bedankt voor uw aandacht!

Vragen ?

WAETERINCKX
ADVOCATEN
ONDERNEMINGSSTRAFRECHT

2018 Antwerpen   Broederminstraat 9   T +32 3 331 03 20
9000 Gent   Zuidstationstraat 36   T +32 9 394 99 93

info@waeterinckx.law   www.waeterinckx.law

WAETERINCKX ADVOCATEN
ZIJN EXPERTEN IN
ONDERNEMINGSSTRAFRECHT

Wij helpen ondernemingen, organisaties en hun leidinggevenden hun strafrechtelijke verantwoordelijkheid te begrijpen en te beheersen.

Als het misgaat, helpen wij de crisis te managen en begeleiden wij hen bij geschillen

www.waeterinckx.law
info@waeterinckx.law
+32 3 331 03 20

